

Nataliia Shatailo,
Candidate of Pedagogical Sciences,
Head of the Department of teaching methods and content of education
Odesa Academy of Further Education of the Odesa Regional Council,
Odesa, Ukraine
<https://orcid.org/0000-0003-4247-2391>

Svitlana Deriabina,
Senior teachers of the Department of teaching methods and content of education
Odesa Academy of Further Education of the Odesa Regional Council,
Odesa, Ukraine
ORCID: 0000-0001-9181-0882

SUPPORT VECTORS OF ART EDUCATION TEACHERS IN THE CONDITIONS OF CONTINUOUS

Abstract. *The article outlines the vectors of support for teachers of the art education field in matters of organizing the competence-developmental educational process in ZZSO, which is due to the reform of basic secondary education. The design and modeling of the educational process of professional development courses with the use of modern tools, which provides a personalized trajectory of the teacher's professional development, is highlighted. Products of scientific and methodical support for subject teachers implementing the State Standard of Basic Secondary Education are described.*

Key words: *continuous education, reform of basic secondary education, support vectors, teachers of art education.*

Дата надходження до редакції: 16.05.2023
© Шатайло Н., Дерябіна С., 2023

УДК 37.016:003-028.31(045)
Бабінець Галина Миколаївна,
вчитель-методист,
вчитель української мови і літератури
Одеського лицю №24
Одеської міської ради
м. Одеса, Україна

УРОК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ, (8-Й КЛАС) ПІДГОТОВКА ДО НАПИСАННЯ ТВОРУ - РОЗДУМУ НА МОРАЛЬНО-ЕТИЧНУ ТЕМУ «БАТЬКО І МАТИ – ДВА СОНЦЯ ГАРЯЧИХ».

Анотація. *Ця робота сприяє розвитку особистісних цінностей, вихованню всебічно розвинутої особистості, почуттю поваги та любові до своїх батьків. Тема важлива і необхідна для учнів. Молоді люди повинні вчитися будувати дорослі взаємини між собою.*

Школа покликана виховувати особистість. Наші діти в майбутньому – учасники історико-еволюційного процесу, які в майбутньому можуть самостійно обрати життєвий шлях. У гуманістичній філософії та психології особистість розглядається як цінність, заради якої власне і здійснюється розвиток суспільства.

Важливу роль в теорії і практиці освіти відіграють зміст, принципи і методи навчання. Сьогодні саме життя вимагає розробки і впровадження інноваційного підходу до освіти, активних прийомів, форм і методів навчання. Зміна змістку освіти на сьогоднішньому етапі розвитку школи веде до зміни її технологій, надає їй особистісної спрямованості.

Школа сьогодні – це, перш за все, школа самореалізації особистості.

Методика навчання української мови бурхливо розвивається: вдосконалюється та модифікується. Щодня збільшується обсяг інформаційного потоку, необхідного для сприйняття, осмислення та засвоєння.

Наше завдання не тільки дати дітям суму знань, але навчити спілкуватися, вирішувати проблеми, знаходити вихід із нестандартної ситуації. Навчити дитину найвищому із мистецтво-мистецтву жити.

Почуття любові дитині знайоме з перших днів свого життя. Дитина любить маму, тата, бабусю, рідних. Дуже важливо зберегти це почуття з малого віку, чисте, щире. Приділяти дитині змалку повагу, турботу, розуміння, ласку.

Наше завдання – на своїх уроках виховувати в учнів кращі риси характеру. Діти повинні усвідомити, щоб стати неповторною особистістю – не обов'язково бути письменником або вченим. Треба утвердити себе в суспільстві, засяяти зіркою неповторної індивідуальності.

Мета. Вчити створювати монологічні висловлювання. Виховувати всебічно розвинену особистість, почуття поваги та любові до своїх батьків.

Обладнання. Інтерактивна дошка, диск з матеріалами, аудіозапис пісні «Берег любові» у виконанні Іво Бобула.

Тип уроку. Урок розвитку зв'язного мовлення (бінарний урок: українська мова+ правознавство).

Перебіг уроку

I. Організація учнів до уроку.

II. Слово вчителя (звучить пісня «Берег Любові» у виконання Іво Бобула). Сьогодні ми з вами зустрічаємось на незвичайному уроці. Історично вже склалися передумови для рівного і рівноправного ствердження жінки поряд і нарівні з чоловіком в усіх сферах соціального життя.

Епіграфом нашого уроку є слова з пісні, яку ви зараз почуєте.

(Епіграф висвітлюється на екрані).

Берег любові в далекім тумані,

А допливеш, коли тільки удвох,

А допливеш, коли спільне бажання,

Берег любові на хвилі тривоги.

Вадим Крищенко

III. Робота за темою.

На уроці вчителю допомагатимуть учні (журналісти, літературознавці).

Журналіст. Скільки в класі хлопчиків? Дівчаток? Хто у ваших сім'ях має більший фінансовий прибуток? Хто у ваших сім'ях відіграє головну роль - тато чи мама? Чи розділяють у ваших сім'ях роботу на суто жіночу та суто чоловічу? Чи існують професії тільки чоловічі або тільки жіночі?

Літературознавець. 47 років тому за кермом автомобіля були майже одні чоловіки, які мали права водія. У школах нашого міста працювали лише жінки, а серед вихователів дитячих садків не було жодного чоловіка.

Вчитель. Чому саме такі запитання прозвучали, а не інші? Якої мети ми торкнулися? Жінки і чоловіки. Чи рівноправні жінки з чоловіками в усіх сферах соціального життя?

Оголошення теми та мети та мети уроку.

Наш урок повинен сприяти розвитку особистісних цінностей. Що ви очікуєте від цього уроку? Про що б ви хотіли дізнатися?

(Слово учням)

Проблемне питання: Чи насправді правда і можливості жінок і чоловіків в нашому суспільстві однакові? Ми поговоримо саме про це.

IV. Мотивація навчальної діяльності.

Ця тема важлива і необхідна для вас. Ви, молоді люди, повинні вчитися будувати дорослі взаємини між собою. І дуже важливо, щоб ці взаємини були чуйними, гармонійними.

V. Робота з темою.

Слово надається вчителю правознавства

- Поговоримо про особистість. Яка вона?

Проблемне питання:

- Кого можна назвати яскравою особистістю сучасності?

Словникова робота.

Що таке особистість?

Особистість – людина, соціальний індивід, що поєднує в собі риси загальнолюдського, суспільно значущого й індивідуально неповторного.

Вправа для груп «Мозковий штурм»

(працюють 2 групи).

I група – вирішити, які якості визначають яскраву особистість чоловіка і «засяяти ними поле».

(Духовність, чесність, чуйність, справедливість, освіченість, професіоналізм, рішучість, наполегливість, розум, мужність, фізичний розвиток, упевненість в собі)

II група – на пелюстках квітки написати якості, які притаманні жіночій особистості.

Висновок.

Сучасна людина повинна бути всебічно розвинутою, наполегливою, розумною, упевненою в собі, правдивою, чесною, кваліфікованим працівником.

Слайд «Спільні права»

- Висловлювання учнів про особистість чоловіків.
- Прислів'я та приказки про права чоловіків та жінок.

Вчитель. Коли починається весна, то Природа, подібно до великої чарівної квітки, розпускає свої пелюстки назустріч сонцю. Як хочеться вірити в те, що і людина, подібно до Природи, відкриває своє серце назустріч істині, чує ту мелодію, яку чує Природа, і підкориться їй, даруючи всьому живому і світло, і тепло.

Ось зараз звернемося з вами до цієї одвічної загадки природи – до жінки. Яка вона – жінка-ідеал, її місце в різні часи та епохи? На що здатна жінка?

Зараз перед вами виступають літературознавці (учні дають повідомлення про жінку як особистість).

Зверніть увагу на книжкову виставку. В цих книгах ви зможете прочитати як про чоловічу, так і про жіночу особистість.

Ми розмежовуємо чоловічу і жіночу особистість. Який робимо висновок?

Якщо ви хочете стати неповторною особистістю, якщо ви мрієте залишити після себе глибокий слід на землі – не обов'язково бути видатним письменником або вченим, творцем космічного корабля. Ви можете утвердити себе в суспільстві, засяяти яскравою зіркою неповторної індивідуальності.

Учениця читає вірш «Я – жінка»

Неправда, що я ребро чоловіче,

Цю казку придумали чоловіки.

Я- жінка. Я – річка бурхлива й неспинна,

Що в повинь зриває верхи берегів.

Хто скаже, що я підкоряться повинна?

Це ще одна вигадка чоловіків.

Я – жінка. Природою створена пісня,

Яку чоловік заспівать не зумів.

Я – і мрія, і спогад. Майбутнє й колишнє,

Я – щось незбагненне для чоловіків.

Я – жінка. Я вільна, як думка одвічна.

На думку не можна надіть кайдани.

Та я – лише жінка. Я прагну кохання

І все пробачаю тобі наперед.

З твоєї криниці я – крапля остання,

Для вуст твоїх згірклих я – липовий мед.

Я – жінка. Я враз перекинусь на зілля

І гоїти рани візьмуся тобі.

Я – непередбачена, нерозуміла.

Я плачу від щастя, сміюся в журбі.

Я – жінка. Я, дійсно, - слабка половина.

Нехай переможцям лаврові вінки!

Історію творять, звичайно, мужчини.

Але лише так, як захочуть жінки.

К. Сенченко

Вчитель. Давня приказка свідчить про три основні цінності на світі: хліб, що дає життєву силу та здоров'я, мудрість, що містить в книжках і забезпечує зв'язок з часом, і жінка, яка не дозволяє обірватися лінії життя.

Для вас, любі діти, батько і мати – два сонця гарячих. Це ті дві половинки, які зрослися в єдине ціле.

Якщо між батьком і матір'ю існує гармонія – це справжня сім'я. І любов ваша повинна бути однаковою як до матері, так і до батька. І підтвердить це учениця словами вірша «У мене є тато».

На щастя, є у мене тато –

Мовчазний і суворий на виду.

Його жорсткі, натруджені долоні

Не вмiли ніжно гладити чоло.

Не вмів він ласки виразити в слові,

Не знався він на лагідних речах,
 Та скільки теплоти, добра й любові
 Світилось в його стомлених очах.
 Мою матусю я ціную свято,
 Своім життям завдячую я їй,
 Але, на щастя, є у мене тато,
 Міцна опора у житті моїм.
 В житті є прикрощів багато, таких,
 Що криком іноді б кричав.
 Тож у дітей хай буде тато,
 Бо так, бува, його не вистача.
 Слово учням, які написали твори-мініатюри про своїх батьків.
 Звучить пісня «Щира вдячність батькам».

Вчитель. Я вам всім бажаю, щоб у майбутньому кожен знайшов свою половинку і створив єдине ціле – сім'ю.

«Пам'ятай, що одружуючись люди беруть на себе не тільки юридичні, матеріальні, але й духовні обов'язки. Від стосунків в сім'ї залежить духовне багатство суспільства. Справжня любов з роками не слабшає, а міцніє. У коханій людині ми залишаємо частинку власної душі, красу і духовну привабливість своєї душі – вона віддає нам. Разом ми створюємо багатство, яке вдруге створити неможливо».

Ці слова В.О. Сухомлинського співзвучні з темою нашого уроку.

VI. Підсумок уроку.

Що нового ви дізналися на сьогоднішньому уроці?

Чи досягли ви очікуваних результатів?

VII. Домашнє завдання.

(Звучить пісня «Берег любові» у виконанні Іво Бобула)

Написати твір-роздум на одну з пропонуєних тем:

«Жінка і чоловік – дві половинки людства»,

«Батько і мати – два сонця гарячих»,

«Мій ідеал жінки» (для хлопчиків),

«Мій ідеал чоловіка» (для дівчаток).

Дата надходження до редакції: 28.03.2023

© Г.М. Бабінець, 2023

УДК 37.013:808.5

Ходос Наталя Анатоліївна,

вчитель історії, Ярославського ЗЗСО

Плахтіївської сільської ради Білгород-Дністровського району

Одеської області, Україна

ЕТИКО – ЕСТЕТИЧНІ ВИМІРИ ПЕДАГОГІЧНОЇ РИТОРИКИ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ – СЛОВЕСНИКА СІЛЬСЬКОЇ ШКОЛИ

У нинішній час духовний розвиток та естетичне виховання особистості виступають одним із найактуальніших завдань сьогодення, і тому саме вчитель відповідає за підготовку високогуманних, духовно багатих, естетично вихованих людей.

Читаємо істинні слова Г.М.Сагач – української християнки-сподвижниці, вчителя-наставника, одного з найкращих світових риторів сьогодення: «Педагогічна майстерність у вимірах педагогічної риторики є важливим чинником державотворчих процесів, формування громадянського суспільства, є активним фактором організації стабілізуючого культуротворчого фактора демократичної держави, обдарованої особливими якостями: христоцентризмом, кордоцентризмом, потужною логокреакцією».

Проблема сучасної педагогічної риторики постійно актуальна, тому що вона пов'язана з майстерністю педагогічного впливу словом, дієвістю комунікативно-професійної технології розвивального навчання та виховання. Сьогодні багато людей замислюються над тим, як знайти вчителя, здатного вплинути на дитину за допомогою слова так, щоб завдяки цьому навчально-виховному впливові вона могла грамотно відстояти себе в різних комунікативних ситуаціях,